

ЦЕНТРАЛНА ИЗБИРАТЕЛНА КОМИСИЯ
Обществен съвет

ПРОТОКОЛ

№ 145

На 7.02.2023 г. се проведе заседание на **Обществения съвет към ЦИК**.

ПРИСЪСТВАХА:

Цветелина Пенева – председател на **Обществения съвет, Сдружение „Демокрация и законност“;**

Ива Лазарова – заместник-председател на **Обществения съвет, Институт за развитие на публичната среда;**

Надежда Гологанова – заместник-председател на **Обществения съвет, Гражданска инициатива за свободни и демократични избори;**

Денислав Генчев – Сдружение „България на гражданите“;

Дончо Пачиков – Българско сдружение за честни избори и граждански права – Национална асоциация;

Румяна Дечева – Европейска асоциация за защита на човешките права – България;

Свилена Гражданска – Институт за социална интеграция;

Стефан Манов – Българско сдружение за честни избори и граждански права – Пловдив;

Тодор Гунчев – Федерация на независимите студентски дружества;

Любомир Маринов – Сдружение „Гражданско обединение срещу беззаконията в гр. Плевен“, кандидат член на Обществения съвет.

Заседанието бе открито в 17 часа и 15 минути и председателствано от госпожа Цветелина Пенева– председател на Обществения съвет към ЦИК.

* * *

ПРЕДСЕДАТЕЛ ЦВЕТЕЛИНА ПЕНЕВА: Уважаеми колеги, откривам днешното редовно заседание на Обществения съвет към Централната избирателна комисия.

Даниел Стоянов е написал по имейл, че няма да може да се включи в заседанието. Против идеята е за Граждански борд. Друг имейл, който съм получила по повод на днешното заседание е заявлението на Росен Андонов, че няма да може да участва в заседанията на Обществения съвет за период от 7 февруари до 18 април включително, за което упълномощава Дончо Пачиков да представлява Сдружение „Памет“ в заседанията на Обществения съвет.

Изпратила съм ви проект за дневен ред.

Д н е в е н р е д:

1. Обсъждане на идеята за граждански борд и приемане на писмо до Министерски съвет в тази връзка;
2. Разни.

Дончо Пачиков предложи да поканим за изслушване представител на организацията, която е изпратила кандидатура за включване в нашия Обществен съвет. Кандидатурата постъпи миналата година. Аз веднъж ви препратих документите. Януари месец се запознахме със заявлението и взехме решение да поканим представител на организацията – Сдружение „Гражданско обединение срещу беззаконията в гр. Плевен“, който да

представи какво представлява тази организация и да отговори на въпросите на колегите. В тази връзка днес участва Любомир Маринов като председател на Сдружение „Гражданско обединение срещу беззаконията в гр. Плевен“.

Аз ви предлагам преди да говорим за гражданския борд, първо да изслушаеме кандидата за член на Обществения съвет и след това да продължим по нашите точки в дневния ред.

Ако сте съгласни с така предложения дневен ред, моля да гласувате.

Против? Няма. Въздържали се? Няма.

Приема се дневния ред с единодушие.

Давам думата на Любомир Маринов, нашия гост днес, да представи организацията, която е подала заявление за членство от 19.12.2022 г. В заявлението пише, че дейността на организацията е насочена към защита на политическите и икономически права на гражданите. Тя е участвала с наблюдатели на изборите на 11.11.2021 г., има регистрирани наблюдатели. Така че формално отговаря на изискванията на нашите правила и Изборния кодекс за членство в Обществения съвет.

Давам ви думата да представите организацията. Заповядайте.

ЛЮБОМИР МАРИНОВ: Добър ден!

Казвам се Любомир Георгиев Маринов. Аз съм председател на Управителния съвет и представляващ Сдружението за борба с беззаконията в гр. Плевен. Целта на нашата организация е следната.

Първо, искам да направя едно кратко резюме, едно представяне, да знаете лицето, което стои срещу вас какво е, тоест какъв ценз имам, какво образование имам.

Завършил съм Висше военно училище „Георги Димитров“ в гр. Шумен. От 1979 до 1999 г. съм бил офицер. Бил съм на командни длъжности, завършил съм службата си като заместник-началник на личен състав на Съединение.

От 1999 г. досега работя в сферата на частния бизнес. Имам висше военно образование със степен „магистър“, висше инженерно образование със степен „магистър“, две магистратури от УНСС гр. София. Едната е по стопанско управление, което съм завършил 2000 г., другата е 2001 г. по маркетинг.

В работата досега като предприемач, собственик съм на няколко фирми. Управлявам две граждански сдружения като председател на Управителния съвет и представляващ. Освен това съм председател на земеделска кооперация, тоест широки по обхват дейности. Основната ми обществена и политическа дейност е борба именно с нередностите и с флуктуациите в обществено-политическия живот. Не цитирам само определена политическа сила. Винаги съм участвал активно и съм се намесвал тогава, когато мога срещу явни несправедливости, явни нарушения на законите. Може би си спомняте преди година, случая в гр. Плевен с горенето на боклука в Топлофикация Плевен. Тогава професора от Славянския университет Христо Ковачки чрез една от фирмите на която е консултант, той вече не е собственик на нито една фирма, само като консултант се явява, започнаха процедурата за горене на отпадъци в гр. Плевен. Скандалът, който се развихри, беше по мой сигнал. Тогава сезирах Главна прокуратура, сезирах съответните компетентни органи. В течение сте и знаете, че в гр. Плевен спря да се гори боклука.

Другата ми дейност, която е обществено политическа, обявил съм пред няколко години по телевизиите, в които съм имал предавания, че всеки, който бъде съден за това, че е набеден за клиент на Топлофикация Плевен, аз ще го защитавам безплатно в Плевенския Районен и Окръжен съд. Може би спомняте преди години, когато министър на енергетиката беше Теменужка Петкова, имаше едно дело заведено от мои съмишленици в София, където осъдихме министъра на енергетиката тогава за формулата

за сградната инсталация, която е в нарушение на всички граждани, ползващи парно.

В гр. Плевен с нашето Сдружение сме започнали активна борба против незаконното строителство в гр. Плевен от определени фирми, близки до управляващите. Като казвам близки до управляващи, не цитирам една политическа партия, цитирам няколко, защото всички партии са едни и същи, независимо коя е управляващата. Тук подпомагаме гражданите на гр. Плевен, имам предвид с адвокати, поемаме разходите. Също така работим основно за спазване законите и изискванията на Закона за устройство на териториите, законните промени на общите устройствени планове и т.н., които са неща, свързани с въздействието да кажем на определени административни, общински и държавни структури върху обикновения човек и неговата невъзможност да бъде защитен. Това е дейността, която съм извършвал като общественик.

През 2019 г. имаше едно Сдружение „Ние гражданите“, което ме беше издигнало за кандидат за кмет на гр. Плевен. От девет кандидата аз бях на четвърто място. Имам общински съветници. Не съм бил водач на листа за общински съветници, поради това, че не представляваше интерес за мен. Имам общински съветници и в момента в Общинския съвет. Общо взето с тях упражняваме контрол върху дейността на кмета, който е в момента. Най-вече работим в полза на гражданите.

Освен това Сдружение съм представляващ едно Сдружение „Сторгозия – Плевен“. Правили сме културни фестивали и други с цел повдигане образователната подготовка на населението в областта. Римски фестивал правихме в гр. Плевен. Работихме по международните трансграничните проекти, които са свързани с Европейски съюз и с част от проектите във взаимодействие с Румъния.

В политическата дейност искам да подчертая, аз не съм представител на партия. Участвал съм в партийни дейности като

гражданска квота. На изборите за 47-то народно събрание може би сте чули случая в гр. Никопол и община Пордим и другите, където констатирахме злоупотреби от секции, злоупотреби с подправени гласове, с фалшифициране на изборни гласове. Сезирах тогава полицията и в резултат на това се получи много сериозна проверка. Смениха се членове на секционни комисии по време на самите избори, включително и началника на РПУ – Никопол беше освободен от длъжност. Няма да цитирам сега коя партия беше потърпевша, за да не се приеме като политическо пристрастие моето изказване, но нещата наистина бяха вкарани в някакъв контрол. Участвам с наши представители, като членове на секционни комисии по време на изборите. И там където имаме възможност упражняваме такъв контрол.

Аз съм единственото лице участник в избори, което е осъдило общинска избирателна комисия на две инстанции, в Плевен – Административен съд и във Върховния административен съд. Извадихме общински съветници избрани с фалшификации от две политически сили, няма да ги цитирам умишлено, за да не мислите, че правя някаква агитация, извадихме общински съветници, подменихме ги с други общински съветници с решение на съда. Мандатите се отнеха от една партийна група и се прехвърлиха на друга. Това ми е обществената дейност, която досега съм извършил. Държа да подчертая, че съм независим от гледна точка на финанси. Не участвам в обществени поръчки, т.е. не могат да ме купят с обществени поръчки.

Аз съм пенсионер от 1999 г. и работя в частния бранш. Не съм обвързан със заплати.

Ако има въпроси от ваша страна, съм готов да отговарям.

ПРЕДСЕДАТЕЛ ЦВЕТЕЛИНА ПЕНЕВА: Благодаря за представянето. Мисля, че беше доста пълно.

Колеги, имате думата да попитате това, което ви интересува.

НАДЕЖДА ГОЛОГАНОВА: Моят въпрос е да ни разкажете за Сдружението, което кандидатства за член, кога е създадено, с какво се занимава.

ЛЮБОМИР МАРИНОВ: Сдружението беше създадено 2001 г. То беше създадено именно за съдействие на гражданите на гр. Плевен и Област Плевен във връзка с незаконни действия, свързани с промени на градоустройствените планове, незаконно строителство и издаване разрешения в зони за ниско строителство да се строят високи сгради. Те са свързани с една клика в Община Плевен, която работи с определени архитекти, няма да цитирам имена, за които сме подали съответно сигнали по чл. 205, ал. 1 от НПК до компетентните органи. Вече имаше досъдебни производства, сега има следствени дела, които се движат. Това е в областта на действие на общината. Другите незаконни действия, които са свързани, в момента може би следите, ще видите на 22 февруари предстои един граждански протест във връзка с безредиците в гр. Плевен, във връзка със занемарения вид на град, във връзка с разбитите улици, във връзка с това, че приюта за кучета не работи, а се отчитат кастрирани кучета, които не са кастрирани. Няколко сдружения в Плевен получиха подкрепа от нас за работа по този повод за защита на кучетата. Съдействали сме за създаването на няколко такива частни приюти за кучата, където със собствени средства прибираме, обезпаразитяваме и кастрираме кучета със съответните ветеринарни специалисти разбира се, не е моя дейност и на колегите. Хората, които участват в Сдружението, са принципно независими във всяко едно отношение. Казвам независими във всяко едно отношение, имам предвид, че са независими от гледна точка на финансиране. Всички работят. Занимават се със сериозен бизнес и не зависят от обществени поръчки, което е много важно.

Другата дейност, която изпълняваме, е да помагаме на социално слаби хора при осигуряване на правната им защита в Плевенския Районен

и Окръжен съд и съответно, ако се наложи Апелативен и Върховен касационен съд. Всеки, който е нуждаещ се, се обръща към нас официално. Работили сме по въпросите с имотната мафия. Миналия месец имаше наша намеса във връзка с кражба на 2000 лв. от кандидат за купуване на имот, една фирма, която се води на регистриране във Варна, а е някакъв франчайз в Плевен и т.н. Хванахме ги със съдействието на компетентни органи. Работим със съдействието и помощта на много адвокати в гр. Плевен и искам да подчертая, с много адвокати от град Плевен, които са от различни политически сили. Има адвокати, които са членове на ГЕРБ, адвокати членове на ДБ, има адвокати които са членове на БСП, които работят с нас без проблеми.

РУМЯНА ДЕЧЕВА: Здравейте господин Маринов!

Замествам нашия представител в Обществения съвет. Имам въпрос към вас. На тези или на следващите избори, имам предвид тези двата гарантирани избори, които имаме през тази година, ще участвате ли с ваши кандидати. Защото каквато и гражданска организация да сте, в момента на представяне на кандидатури, вие вече излизате извън гражданското общество и влизате в политическия процес. Благодаря ви.

ЛЮБОМИР МАРИНОВ: Аз няма да участвам. Получих официална покана от определена политическа сила да бъда водач на листа, отказал съм. Членове на нашата организация няма да участват в изборите. За мен не представлява интерес да бъда депутат, защото една лястовичка пролет не прави. Моите разбирания общо взето не се вписват в партийни канони и заповеди, разпореждания. Обикновено решавам така, както преценявам за добре. Това е по въпроса.

ПРЕДСЕДАТЕЛ ЦВЕТЕЛИНА ПЕНЕВА: Други въпроси колеги.

ДЕНИСЛАВ ГЕНЧЕВ: Аз винаги задавам един и същи въпрос към организациите, които искат да участват в Обществения съвет. Какво е тяхното мнение относно машинното гласуване?

Другият ми въпрос е в допълнение на въпроса на госпожа Дечева. Няма да участвате в парламентарните избори, а смятате ли да участвате на местните избори след това?

ЛЮБОМИР МАРИНОВ: Не мога да преценя дали ще участвам на местните избори. Ако гражданското общество в Плевен ме издигне, така както ме беше издигнало предишния път, бих участвал. Но това е под условие.

Второ, аз не случайно казах. Не съм бил умишлено в състава на групата за общински съветници, тъй като това не представлява за мен интерес. Не считам, че мога да бъда полезен в един общински съвет, където има група от двама, трима члена, четирима. Давам пример с АБВ. В 2019 г. кандидата за кмет на АБВ беше и водач на листата за общински съветници. Той беше лицето, което го отстраниха с решение на Върховния административен съд.

Искам да бъдат нещата ясни. Председател на Сдружението, което представлявам в момента беше д-р Ангел Мавровски. Ние го освободихме миналата година, поради това, че той беше назначен за заместник-изпълнителен директор на БАБХ. Това е лицето, което се занимаваше с неуредиците на Капитан Андреево и сега в момента е безработен. Министър Явор Гечев го уволни веднага след това. Тук опира въпроса до следното. В нашата дейност, свързана с работата ни в града и в обществено-политическата дейност, аз съм човек, който спазва необходимата хигиена и в случай, че участвам за кмет, ако ме издигне гражданското общество, аз ще поискам да бъда освободен от тази длъжност. Ние компромиси със законите не правим. Ние сме независими от гледна точка на това, че този Съвет е обществен. Няма заплащане, не се прави нещо, което генерира приходи. Така че може да бъдете сигурни, че при мен системата е в степен такава, че не бих допуснал да се получи изкривяване.

ПРЕДСЕДАТЕЛ ЦВЕТЕЛИНА ПЕНЕВА: Благодаря за отговора.

Използвам повода и аз да попитам. Какво е вашето становище за последните промени в Изборния кодекс, които бяха приети и публикувани в последния брой на Държавен вестник за 2022 г.

ЛЮБОМИР МАРИНОВ: Като лице, което е осъдило общинска избирателна комисия и е доказало с броенето на бюлетини, аз съм единствения представител, на който е разрешено в цялата държава да се броят бюлетините и ние доказахме, че има над 280 фалшифицирани бюлетини, които съда ги призна и тогава извършиха смяна в Общинския съвет. На практика книжните бюлетини позволяват фалшифициране, но позволяват фалшифициране, поради ниския контрол.

Другият въпрос за машинното гласуване. Пропуснах да кажа, че аз съм инженер по експлоатация, контрол, диагностика и програмиране на електронно изчислителна техника. Миналата година на изборите може би сте гледали един репортер, ние застанахме зад него във връзка с машините и показахме, че машините могат да бъдат манипулирани. Показахме, че има модеми, даже ги снимахме и ги качихме. Доведохме в Централната избирателна комисия този репортер, който да представи филма. Филмът е качен и в интернет. Аз не съм против машинното гласуване от гледна точка на компетентност, на точност и надеждност. Не съм против и книжното гласуване, защото ще ви кажа какво се получи в гр. Плевен. Особено в селата, където съм ходил да наблюдавам изборния процес и случая с Никопол, Пордим, Одърне и село Катерица се забеляза, че там където има машинно гласуване, възрастните хора се боят да гласуват и не гласуват, не че нещо ще стане, а се боят да не видят другите тяхната неграмотност.

Моето виждане е, че трябва да има и машинно и книжно гласуване. Това ми е личното виждане. Но същото така и виждането ми е, че трябва да има строг контрол върху самото гласуване с машините. Да не се

допускат странични лица. Аз съм бил свидетел в секционни комисии и то там където са малцинствата, бил съм свидетел, че има такава вопиюща неграмотност, че членове на секционната комисия отиват, хванал му ръката и с пръстчето натиска по монитора. Така че за мен виждането е, че трябва да има машинно и книжно гласуване до този момент, докато обществото не получи някакви изисквания за гласуване. Тоест тези които гласуват да имат някакъв образователен ценз, защото неграмотността вече е много голяма. Аз се сблъсквам с това нещо и работейки като председател на земеделска кооперация съм констатирал, че голяма част от населението в малките населени места е вопиющо неграмотно. Ако пожелаете мога впоследствие да ви пусна един запис от Никопол, за да видите за какво става дума, как се фалшифицират гласове, как се отива с готови бюлетини. Това е престъпление, за което аз съм сезирал органите на полицията и тя се намеси. Но понеже аз ги сезирах от мое име, от мое лице, нямаше нещо скрито покрито. Обикновено се пускат сигнали в РИК, но на практика нищо не става. На този етап за мен е нормално да има и едното и другото гласуване. Или докато това поколение, което е функционално неграмотно излезе от физическа възможност да гласува или дотогава, докато не научим хората да гласуват с машини. Естествено всички работят с компютри, с телефони, но на практика се получава спънка. Това е моето лично мнение. За мен е без значение. Аз гласувам с машина, по-лесно ми е.

ПРЕДСЕДАТЕЛ ЦВЕТЕЛИНА ПЕНЕВА: Колеги, имаме ли още въпроси към нашия гост?

НАДЕЖДА ГОЛОГАНОВА: Аз имам въпрос по повод на наблюдателите. Видях, че сте участвали през ноември 2021 г. с няколко наблюдатели. Дали сте участвали на други избори освен тези и дали планирате тази година да участвате през април или на есен?

ЛЮБОМИР МАРИНОВ: Тази година не планирам да участвам през април. През 2021 г. участвахме с наблюдатели към Обществения съвет.

Това беше именно поради грубата намеса на действията в Районната изборителна комисия Плевен. Говоря за опитите да се бламира контрола над изборния процес, за опитите на определени представители на политически сили да взаимодействат с членове на комисията. Има едно село, което е национално известно. Получи се следното. В районната изборителна комисия отказаха да реагират на сигналите, които ние бяхме подали. Имахме член на една от комисииите в село Буковлък, който директно ми се обади и ми каза: „Изпратете хора, защото ни заплашват.“ Същото се получи и в Белене. Член на една политическа партия беше заплашил член на секционната изборителна комисия, една жена с две деца и се наложи аз да отида с колата си до Белене да я прибера. Има заплахи, действия и натиск върху определени членове на комисии. Обикновено министъра на вътрешните работи, независимо кой е той казва: „Няма страшно, ние сме осигурили.“ Но на практика не е така, нищо не осигуряват. На практика действаме, такива като мен ентусиасти, мъчим се да въдворим някакъв ред. Доколко успяваме е отделен въпрос, но все пак сме показали, че се съобразяват с нас.

В интерес на истината, Бойко Рашков беше министър на вътрешните работи, въпреки че шефа на РПУ Никопол беше тяхна креатура, но след като се раздуха този скандал с фалшификацията на изборите в Никопол, той го отстрани от длъжност. Не посмя да го запази, да го прикрие. Според мен има ефект от нашата дейност.

ПРЕДСЕДАТЕЛ ЦВЕТЕЛИНА ПЕНЕВА: Благодаря за отговорите ви. Колеги, имате ли още въпроси?

ТОДОР ГУНЧЕВ: Здравейте!

Имам един въпрос. С каква експертиза разполагат хората, които сте включили като наблюдатели. Колежката попита, вие сте участвали, а тази година не възнамерявате да участвате като наблюдатели. Каква експертиза имат хората, които евентуално предлагате?

ЛЮБОМИР МАРИНОВ: Не че не възнамерявам да участвам като наблюдател, но няма да участвам в изборния процес като кандидат за депутат. Няма да бъда в листа, за да не е конфликт на интереси. Експертизата, която представляват нашите хора. Всички са хора висшисти, грамотни. Имат правна подготовка, имат правна култура, има инженери, има доктори. Между тях има служители в държавни учреждения. Една от представителките работи в Университета в Плевен, която е изключително грамотно момиче, младо, надеждно. Хората са подбрани. Няма некомпетентни или функционално непълноценни хора.

ТОДОР ГУНЧЕВ: Участвали са в избори. Наблюдавали са изборния процес преди това, имат интерес от запознаване с данните, от препоръки.

ЛЮБОМИР МАРИНОВ: Имаме интерес, защото на практика се получава следното. Всеки има някаква амбиция. Всеки говори едва ли не, че като влезе в Народното събрание ще направи това, ще направи онова, но разделението в момента, острата политическа конфронтация не работи в интерес на българското общество. Какво имам предвид. Давам пример последното Народно събрание. Няма да бъдем с тези, няма да бъдем с онези. Като няма да бъдете с тези или онези, защо искате тези същите да ви подкрепят, независимо кой е.

При този фрагментиран парламент, при тези гласове които са, безспорно е ясно, че ще има някакви коалиции. Това абсолютно мнозинство, което го имаше на времето, сега няма да го има, не може да го има. Интересът, който трябва да се защити, трябва да бъде повече обществен. За съжаление моето лично мнение е, че в момента партиите наблягат повече на техния партийен интерес. С цената на всичко, те се опитват да принудят хората да вярват едва ли не, че до момента на изборите ние обещаваме всичко или както казваше един много известен българин, това което аз ти обещавам, никой не може да ти го даде. Всички се стремят да обещават, но нищо не правят. Например с гр. Плевен, но то е с

цяла България така. Виждате, че в листите на първото и второто място обикновено се слагат външни хора. Партията си е решила някой да бъде депутат, слага си го и масата гласува. И какво се получава. Ще говорим за ГЕРБ например. Последното и предишното Народно събрание нямаше представител на Плевен за депутат в партийната група на ГЕРБ. В БСП там е дежурен депутат и водач на листата проф. Румен Гечев. Аз проф. Румен Гечев го познавам, защото той беше декан на времето когато съм учил в УНСС и тогава когато СДС беше на власт, правителството на Иван Костов, Евгени Бакърджиев беше вицепремиер, тогава се стигна до там, че понеже искаха да си подаде оставката проф. Румен Гечев от деканата, да не е декан, стигна се до там, че щяха да закрийт деканата в УНСС само заради него. Аз Румен Гечев го познавам и като местен от Червен бряг. Работата ми е била такава, някога съм контролирал завод „Бета“ в Червен бряг като офицер. Аз го познавам и като местен човек, познавам го и като професор, защото при него съм изкарал две магистратури. Той винаги е бил външен за града. Какво направиха? Нищо.

Тук си позволявам да говоря директно, ИТН, ПП, Иван Христанов, вчера обявиха официално, че двамата плевенски депутати напускат Политическа партия „Продължаваме промяната“, защото те там решили да сложат Радостин. Какво се получава, тези които трябва да защитават интереса в града, те не го защитават, тях ги няма. Тези които ги назначават за депутати, тях не ги интересува. Нашето желание в Плевен, на тези които сме израснали в този град, които живеем в града, които сме отгледали децата, внуците ни растат тук, нашето желание е хората, които защитават интересите на нашата област да си бъдат местни. Доколко ще успеем това е отделен въпрос. Аз съм далеч от мисълта, че мога да повлияя или на Борисов или на Корнелия Нинова, или който и да е лидер на партия, но това което зависи от нас да спрем злоупотребите, това което зависи от нас да спрем манипулирането на гласовете. Аз никога не съм си позволявал в

живота да говоря за роми, винаги съм казвал цигани. Това, което зависи от нас да спрем циганския купен вот, трябва да го направим. Ще ви кажа какво е по селата. По селата хората вече не смеят да се движат. Имайте предвид, че населението обезлюдя, циганите се групират, консолидират. Давам ви за пример гр. Славяново, област Плевен. Циганите имат болшинство там. Те утре могат да си изберат и кмет, могат да си сложат неграмотен кмет. Кой ще ги управлява, неграмотния човек ли? Всички ние сме интелигентни хора.

Аз съм фен на това, както е в определени държави, да има определен образователен и имуществен ценз, за да бъдеш депутат, за да бъдеш сенатор, за да бъдеш какъвто и да е. Не бива да се дава възможност на неграмотните да управляват. Това е истината. Не го приемайте расистки, не приемайте моето изказване като нещо, което би трябвало да подценява хората, но все пак виждате държавата ни се топи. Аз понеже се занимавам и със земеделие, аз виждам какво е по селата. Не можете да си представите за какво става дума. Моето желание да се включа в това сдружение тогава, когато го направихме, искам да подчертая, казвам го публично. Аз не се крия, имайте предвид, че ние сме получавали много заплахи и то от партийни структури, заплахи от специализирани органи. „Внимавай да не ти спретнем и на тебе едно дело, едно следствие и т.н.“

Вие сте хората, които трябва да упражните някакъв контрол и упражнявате. Аз съм далеч от мисълта, че в Централната изборителна комисия, където всичко е разпарчетосано по политически причини и се знае този толкова, онзи толкова, не са добре нещата.

Отделен е въпроса как ще възприемете да кажем директни изказвания. Отделен е въпроса дали някой ще прецени, че може би трябва да се спазва някаква етика или някакво мълчание, но стига сме мълчали.

Ако вие решите да приемете нашата структура за член на Обществения съвет, аз давам гаранции и ви гарантирам, че хората, които

ще работят в тази система, хората които ще излъчват наблюдатели от името на Обществения съвет към Централната изборителна комисия няма да допуснат злоупотреби.

ТОДОР ГУНЧЕВ: Едно уточнение. Нали сте на ясно, че това, че вие можете да излъчвате наблюдатели не е задължително да сте член на Обществения съвет.

ЛЮБОМИР МАРИНОВ: Когато излъчихме предишния път, не бяхме член на Обществения съвет. Имайте предвид и следното. Много е трудно, когато не си фактор да те допуснат, особено по време на изборите, макар че имаш едно пълномощно от Обществения съвет на ЦИК, че имаш право да проверяваш, имаш право да контролираш, има определени политически сили, мога да ви отговоря и с имена, но в случая не е необходимо. Аз съм чул да казват: „Какъв е този Обществен съвет?“ Отидохме на проверка в момента когато се подаваха документите, казвам вие не знаете ли какъв е този Обществен съвет. Отговарят: „Кой ви има вас за живи?“ Това е лидер на политическа партия.

ТОДОР ГУНЧЕВ: Когато сте отишли от името на Обществения съвет към Централната изборителна комисия?

ЛЮБОМИР МАРИНОВ: Точно така. Създадохме им главоболия.

ТОДОР ГУНЧЕВ: Още един въпрос. Нещата са казани, но колко човека са в организацията или тези експерти, които са наблюдатели на колко човека може да се разчита.

ЛЮБОМИР МАРИНОВ: Имаме официални членове на Сдружението 24 човека. Имаме наши съмишленици, които са помагали и са работили, даже в неделя имаше събиране на областния управител на гр. Плевен във връзка с членовете на РИК, единият от тях е наш съмишленик, който работеше активно и помагаше и в момента е предложен за член на РИК официално. Аз затова казвам, че хората намират упование в нас. Обикновено сигналите ги подавам лично аз от името на Сдружението. Аз

се подписвам на документите, аз предоставям всички документи и стоя с лицето и името си зад всяко едно действие.

ДОНЧО ПАЧИКОВ: Аз мисля, че всички въпроси бяха изчерпани. Ако има допълнителни въпроси, бихме могли да ги поставим по електронна поща на господин Маринов да отговори. Няма никакви проблеми за това нещо.

ПРЕДСЕДАТЕЛ ЦВЕТЕЛИНА ПЕНЕВА: Благодаря на господин Маринов за това, че представи себе си и организацията на нашето днешно заседание. От тук нататък предлагам да продължим с точката от дневния ред, която касае текста, който ви изпратих и обсъждането за създаване на граждански борд. Мисля, че това е точка, която е важна.

Колеги, в съвсем суров вид съм изпратила едно писмо. В него има това, което говорихме на миналото заседание и мисля, че мога да отворя дискусиата по него. Така че имате думата. Ако нещо не ви харесва, ако имате идеи, заповядайте.

ТОДОР ГУНЧЕВ: Само да попитам нещо. Благодаря на господин Маринов. Извинявам се, че закъснях за заседанието. Господин Маринов няма да участва в заседанието.

ЛЮБОМИР МАРИНОВ: Благодаря ви за вниманието. Приятна работа ви желая.

ПРЕДСЕДАТЕЛ ЦВЕТЕЛИНА ПЕНЕВА: Благодаря.

Колеги, мисля, че може на следващото заседание да продължим с обсъждането кандидатурата на тази организация. Предлагам всеки от нас да си даде време да проучи организацията и да си изгради становище, може ли тя да е подходяща за член на Обществения съвет и да го подложим на гласуване тогава, когато има повече кворум и по-голямо представителство.

Предлагам ви да се съсредоточим върху точката от дневния ред, касаеща гражданския борд, защото това е въпрос, който според мен е

много важен и трябва да действаме, ако искаме граждански борд да се сформира бързо и веднага. Ако няма да го правим, вие ще кажете, решението се взима от Съвета сега. Имате думата.

Имаме имейл от Даниел Стоянов, който е против създаването на граждански борд.

ДОНЧО ПАЧИКОВ: Член 12 от Правилата на Обществения съвет, гласуващите са тези, които присъстват на заседанието. Така че Даниел го е казал за наше сведение, но няма как да бъде взето под внимание.

По отношение на граждански борд, аз казах в началото когато още не бяхме започнали официално, че съм участвал в два граждански борда. Какви ползи виждам. Ако ние имаме някакво предложение към Централната изборителна комисия за усъвършенстване на изборния процес, а те би следвало да минат през Централната изборителна комисия, Министерският съвет и пътя се удължава. При положение, че има граждански борд в този смисъл, както аз съм участвал, аз смятам, че всички тези предложения могат да попаднат пряко в Министерския съвет. Те са отговорни и участват в организацията на изборния процес по принцип. Беше отбелязано, че заседанията са един път на две седмици. По този принцип един път на две седмици, колко борда би имало до изборите, би следвало да е по-често.

Мисля, че всеки един от вас и нашите организации може да подготви пакет въпроси евентуално, които бихме могли да поставим на гражданския борд за решаване. Нещата са много лесни за решаване. Ако гражданския борд каже, че иска да се запознае министъра на вътрешните работи по еди-какви си въпроси, няма проблеми. Ако ние поискаме от Общественият съвет през Централната изборителна комисия, това нещо ще стане трудно. Ако си приготвим пакет въпроси, като единият от въпросите, които аз бих поставил, ако Общественият съвет реши, че граждански борд има смисъл или ако реши, че няма смисъл, аз ще го поставя лично, това е

по отношение на „Информационно обслужване“ АД и неговата дейност по принцип. Тъй като алгоритъма на обработка на изборните резултати от „Информационно обслужване“ АД, никой не го е виждал, аз не съм го виждал. Този алгоритъм е неизвестен. Как той работи, това е неизвестно и ето откъде тръгват мнения, че „Информационно обслужване“ АД прави някакви машинации. Може да не е така, но може и да е така. Това съмнение според нас води до силно намаляване на изборната активност, от там тръгват нещата, а не че се притеснявали от гласуване с машина. Няма такова нещо. Всички баби и дядовци на село ходят на банкомат. Той е по-труден от машината.

ПРЕДСЕДАТЕЛ ЦВЕТЕЛИНА ПЕНЕВА: Колеги, за да сме оперативни предлагам следното. Първо да видим има ли консенсус сред нас, искаме ли граждански борд. Ако искаме граждански борд да си напишем какво трябва да направим. Първо най-важното според мен е да направим едно писмо и да поискаме този граждански борд да се конституира. От тук нататък този граждански борд като го има вече, ще се задават въпросите. Но мисля, че задача номер едно е, ако тук присъстващите искат да има граждански борд, да започнем да действаме, но стъпка по стъпка. Това е моето предложение.

ТОДОР ГУНЧЕВ: Аз първоначално искам да кажа, че това мисля, че вече го бяхме обсъждали и решихме тогава, че искаме граждански борд и дори си спомням изречението на Стефан Манов и беше много добро изречение и което трябваше да го напишем в писмото за гражданския борд.

Благодаря на Цветелина за текста, който е направила, наистина е доста пространно описано. Абсолютно подкрепям това което казваш. Да го заявим, защото всичко друго, което говори Дончо Пачиков може да са много добри идеи, много добри пожелания, обаче преди да го заявим и да

стане ясно, дали ще го има или няма да го има е безсмислено да си говорим.

ДОНЧО ПАЧИКОВ: Съгласен съм с Тодор.

ТОДОР ГУНЧЕВ: Аз принципно съм за. Коментирали сме го с колегите, коментирал съм го с колегите от зоната, те също са за. Константина каза, че ще се включи. Да действваме нататък. Ако има някои корекции да ги направим в момента и да не се бавим повече. Според мен ние сме с една седмица закъснение. Това трябваше да го направим преди да се пусне и да се назначи това нещо.

ПРЕДСЕДАТЕЛ ЦВЕТЕЛИНА ПЕНЕВА: В четвъртък се постави въпроса за граждански борд.

ТОДОР ГУНЧЕВ: Това го обсъждахме в четвъртък. Тогава решихме, че всички сме за и се подготви текста. Това писмо ще се изпрати. Затова коментирахме текста, който да влезе като изречение. Аз се надявах, че ще го направим, но не сме го направили. Колкото и да сме закъснели, да вървим нататък.

ПРЕДСЕДАТЕЛ ЦВЕТЕЛИНА ПЕНЕВА: Колеги, други изказвания?

РУМЯНА ДЕЧЕВА: По принцип сме за граждански борд, като имаме няколко бележки по този текст. Сега набързо го погледнах и съгласувах с двама от нашите колеги. Първо, основната цел, както на предишните два борда, е разширено гражданско участие и за повече прозрачност на взаимодействието на институциите. Тук в това писмо ми липсват Министерство на електронното управление. За първи път имаме две министерства, които са натоварени с ангажимент директен от Министерския съвет. Министерство на електронното управление въобще е пропуснато в този текст. Другите които не са тук и преди участваха са Следствие и Прокуратура и мисля, че Министерство на външните работи се споменава. Общо взето гражданския борд е взаимодействие между

изпълнителната власт, Централната изборителна комисия с участие на граждански организации и независими експерти.

Имам проблем с думата медиатор, тъй като това е много специфична дейност, която се появява при конфликт на интереси. Може би бих предложила да бъде заменена. Ние сме наблюдатели на каквото и да било, по процеса на изборите това сме по закон. След това има някъде разрешаване на проблеми. Проблеми, които до момента не са формулирани като проблеми, ние в това писмо се декларираме като участници в процеса с наблюдение, с експертиза, с каквото решим да се декларираме. Но да предпоставяме проблеми ми се струва, че всички политически партии вече са декларирали, че ще има проблеми. Аз бих се въздържала от използване на думата.

ТОДОР ГУНЧЕВ: Понеже минахме към конкретните предложения, аз мога да кажа две неща, които ме притесняват. Подкрепям Румяна Дечева, това което казва. Аз лично бих подкрепил мнението на Дончо, че не би трябвало да фиксираме заседанията на граждански борд да се провеждат на две седмици, след това всяка седмица. Според мен трябва да запишем, че дейността на гражданския борд трябва да започне активна дейност заедно с представители на институциите. Да не записваме, че веднъж на две седмици, на една седмица. Въпреки, че това е само пожелателно писмо.

Второ нещо, за което аз протестирам, буквално го казвам като мнение, не смятам, че в гражданския борд трябва да участват представители на компанията, осигуряваща машинното гласуване. Това е компания, която е по договор. Тя има ясни и точни правоотношения, която и да е тази компания. Има си договори. Там си има един принципал, който възлага съответните неща, които Гражданския борд или Централната изборителна комисия го иска от тях. Така че би трябвало тук да се спрем само и единствено на представителство на институциите от една страна,

които занимават, експертите, които разбират. Общо взето това е. От там да излезе експертното мнение, решение. А самото прилагане от компанията и да я включиш и да не я включиш, освен забъркване и създаване на възможност и предпоставка за създаване на някакво публично внимание, друго не виждам какво може да добави.

ПРЕДСЕДАТЕЛ ЦВЕТЕЛИНА ПЕНЕВА: Приемам това, което казваш за компанията, осигуряваща поддържането на машинното гласуване. Това е само един много суров текст. Както Румяна Дечева предложи, тук ще включим Министерство на електронното управление. Няма го в този проект. Аз адмиравам това, което Румяна предложи. Ще пишем, както сме писали министъра на външните работи и министъра на вътрешните работи, също и ГД „ГРАО“.

ТОДОР ГУНЧЕВ: Аз бих предложил, ако може не да фиксираме председателя на Централната изборителна комисия, министъра това министерство, не знам как точно да се запише текста, но да стане ясно, че са представители на достатъчно високо управленско ниво на съответните институции, имащи отношение към обезпечаване на изборния процес. И тук би следвало да се даде едно тире и да се изредят – ЦИК, МВнР, МВР, ГД „ГРАО“ и всичките институции, които би трябвало да са Прокуратура, съд. Министър-председателят да прецени какво да се включи.

ПРЕДСЕДАТЕЛ ЦВЕТЕЛИНА ПЕНЕВА: Да чуем и Стефан Манов.

СТЕФАН МАНОВ: Извинявам се за закъснението, но при нас е един час по-рано и в 16.00 часа имах служебни ангажименти.

Миналия вторник аз бях този, който предложи създаването на граждански борд. Искам да кажа, че може би като контекст също е важно обстоятелството, че правим четвърти извънредни предсрочни избори в състояние на служебно правителство и влиза в една полупрезидентска форма на управление. От гледна точка и на легитимността на изборния процес струва ми се, че гражданското общество, гражданските

организации поемаме ангажимента, лежи на нашите плещи, да бъдем също така един вид „камъче в обувката“ и на едно такова високо ниво, като казвам високо, не че има власт, а високо като видимост, като подиум, защото както отлично е казано в писмото, винаги заседанията на гражданския борд и неговата работа са широко отразявани от медиите, ми се струва, че имаме това задължение да бъдем вид елемент от гаранциите за един наистина демократичен, честен, прозрачен избран процес.

Политическият контекст, който беше на остро противопоставяне относно изборното законодателство и възможни интерпретации на текстовете и с видеонаблюдението, притесненията на тайната на вота и с начина на отчитане на машинния вот да има прозрачност, да има проследимост, кой е гласувал с машина, колко са гласували, как са гласували. Всички тези въпроси при липсата на Парламент и при състезание на политическите сили, които сили поради състезанието гледат да извадят дивиденди от ситуацията, има нужда от един стабилен независим тон на гражданските организации, които да са вид неписан арбитър, също така и да казват мнение. Защото не от вчера следим тези процеси и не от вчера заявяваме позиции, тоест, нашата легитимност и постоянството в нашите каузи. Казвал съм го и друг път. Един път е бил на Мая Манолова кодекса, един път е бил на Фидосова, един път е бил преработен от патриотите. Гражданските организации сме имали ясни позиции, които малко са варирали през годините. Това е нашата легитимност, константност в каузите за прозрачен, честен процес, достъп до всички, информираност на избирателите, разумна, интелигентна информационна кампания, която обяснява за какво гласуваме. И не само, че е забранено под 18 години, пияните и т. н., това е безсмислица. Трябва информационна кампания, която има смисъл. Не говорим за 5 000, а говорим за 5 млн. избиратели да се намерят вътре. Правим някакви

абсурди. Като отиде там и го няма в списъка, няма да гласува. Не е нужно да се казва по телевизията. Всички знаят какво е пълнолетието за избори.

Поради всички тези причини смятам, че гражданския борд е важен, поради което естествено подкрепям и съм изключително приятно изненадан, не че се съмнявам в качествата, а че намерихте време Цветелина да напишете едно такова хубаво писмо. Приятното изненаждане е, че се намери време в толкова кратък срок да бъде оформено. Конкретно по текста, което бих направил като предложение, действително изречението за медиатора, може би цялото това може да послужи за подобряване взаимодействието между изборната администрация и правоприлагащите орган и т.н., може да ги раздразни. Те са чувствителни, че си комуникират и изпращат писма абсолютно неефективни дни наред и като не се разберат какво пише в едното писмо си препращат второ писмо. Да не ги дразним с това изречение. Правя конкретно като предложение.

Другото предложение, специално това изречение в обсъжданията да участват, струва ми се, че в това изречение има два аспекта. Може и има задължения при повикване. От една страна те имат право да дойдат и да вземат думата, но от друга страна те трябва да се чувстват длъжни, когато гражданския борд ги покани да ги чуе по тази или онази тема, да се отзоват. В този смисъл на мен не ми пречи, представителят на компанията осигуряваща и поддържаща машинното гласуване да бъде част от списъка, защото „Информационно обслужване“ АД макар и държавна компания, по Конституция частния и държавния бизнес са с равни права. Значи, ако „Информационно обслужване“ АД ще присъства, защо да не присъства и този, който осигурява поддръжката на машинното гласуване, такъв ще има. Нека той да ни докладва. Давам пример, обучил съм 200 техника до тази дата. Провел съм обучение три часа. Защо ние трябва да питаме Централната изборителна комисия какво е станало. Това изречение бих го разделил на две и бих написал ясно, че в обсъжданията може да участват по покана на гражданския борд или по тяхна инициатива,

нататък както сме го изредили. Другите параграфи мисля, че са достатъчно обхватни и представят различни елементи и мисля, че е много добре.

Завършвам с това, с което започнах, служебното правителство, което е вече четвъртото или петото поред има дефицит на базова конституционна легитимност, а в продължителното време започва да губи тази легитимност. Защото в българската Конституция сме парламентарна република. Така назначени правителства започват в един момент да изкривяват същината на парламентарната република. Затова трябва в интерес на честния изборен процес и на доверието на хората, да има и такъв граждански борд, който да бъде „камъче в обувката“, равно отдалечен от партиите и по скоро напълно извън партийните боричкания. В този смисъл трябва да сме внимателни, ако ни поканят да дадем наше становище върху правилата за участие. Например имаше една практика в миналото за НПО-та, които са публично свързани с дадени партии и трябва да сме внимателни да няма такива участници.

С това приключвам, но обхванах всички аспекти за които мислех, както общо, така и конкретно по текста.

ПРЕДСЕДАТЕЛ ЦВЕТЕЛИНА ПЕНЕВА: Благодаря.

НАДЕЖДА ГОЛОГАНОВА: Първо да кажа, че ние сме за да има граждански борд. Но искам да отговоря на Тодор, че имаше изказвания във вторник за гражданския борд, в четвъртък имаше против на Даниел Стоянов и не сме гласували и не сме взели официално решение, че ще пишем писмо за гражданския борд. Това трябва да го направим днес, да гласуваме такова решение за писмо. Освен това ви предлагам да си дадем един срок от 24 часа за доработване на писмо под някакви редакции, без да го гласуваме втори път и да правим заседание. Сега да гласуваме, че принципно приемаме да предложим да има граждански борд и да имаме 24 часа за редакции и допълнения по писмото. И в четвъртък да бъде изпратено.

По самото съдържание на писмото, към края може би има предпоследен абзац, където се споменава, че преди е имало организирани такива гражданки

бордове. Според мен това трябва да дойде някъде съвсем в началото, може би като втори абзац, защото първия представя кой е Обществения съвет. Вторият абзац, че има добра практика назад във годините и са съществували такива бордове през 2013, 2014 и други години и нататък да си върви абзаца.

По името на гражданския борд, на едното място в текста пише, Граждански борд за честни избори, на другото място пише Граждански борд за честни и свободни избори. През 2014 г. се е наричал Граждански брод за открити и прозрачни избори. Тоест според мен това е едно от нещата, които трябва в момента да решим как да се нарича този борд официално. И да си дадем време за допълнителни редакции, примерно 24 часа.

ПРЕДСЕДАТЕЛ ЦВЕТЕЛИНА ПЕНЕВА: Давам думата на Румяна Дечева.

РУМЯНА ДЕЧЕВА: Във връзка с гражданския борд, няколко бележки пропуснах да спомена, вземайки повод от Надя и Стефан. Наистина гражданският брод трябва да излезе напред. Европейската комисия има общо решение, ние да не се ангажираме с честността на изборите, ако от нас не зависи, ако не можем да гарантираме, че нещо ще промени. Намеренията да не са в заглавието, защото всеки неуспех в това, за което се борим отива към тези, които са участвали. Това е общо взето логиката.

Бих предложила писмото да бъде малко по-кратко и без да се изброяват институциите. Мисля, че и Стефан Манов спомена и Тодор Гунчев, да бъдат всички институции с отношение към изборния процес и с възможност след като се конституира да бъдат определени правилата за участие и начин на поканване. Колкото повече детайли има, толкова повече възможност за предварителни несъгласия предоставяме. Тоест да се декларира категорично гражданското желание, че ние искаме прозрачност на процеса и как общуват институциите, без да даваме прекалено много детайли, които биха били използвани между всякакви други оправдания.

От опита от предишните три борда, най-много е имало четири заседания, най-малко три. Единият мисля, че имаше само две, не можах да намеря документа за трето, но мисля че имаше и трето, затова казвам най-малко три. Нереалистично е тези институции да се очаква седмица след седмица, всеки път да бъдат в определено време. Две последователни заседания стават. Да не слагаме каруцата пред коня. Да имаме желание да идват всяка седмица, но без да им определяме кога да се свиква. Да се настоява по време на заседание, да не бъде предварително определено, защото това също може да ги смуги.

Последното - до кого се изпраща. Писмото е написано до министър-председателя Гълъб Донев и до един от вицепремиерите. Мандатоносителят е Президента. Трябва да бъде копирано, ако писмото е до премиера.

Имаме една точка към разни, по която имаме желание да има мнение на Обществения съвет.

ИВА ЛАЗАРОВА: За името съм съгласна с Румяна Дечева. Направи много хубав коментар. Първо свободни може би не е добре да то има, защото те по принцип са свободни. Честни не можем да ги гарантираме. Граждански борд за прозрачни избори звучи много добре.

Исках да направя един коментар по отпадането на компанията. Принципно нямам нищо против. Стефан каза, че е добре да ги има, за да не чакаме техен отговор пред Централната изборителна комисия. След това Румяна Дечева каза, че може би е добре в следващите писма да кажем с кои искаме да се срещаме. Варианта който остана, институциите които са отговорни за организирането на изборния процес може би е по-добре. Ако решим да остава в този вариант, защо си мисля, че е важно да кажем, че трябва да са отговорни точно отговорните лица, за да не изпратят някой, които трябва да съгласува със съответния орган. Няма никакви правомощия да дава отговори и прочее, просто е представител на някоя от институциите. Заради това мисля, че в писмото сме посочили по-конкретни представители на тези институции. Румяна Дечева каза, че може в правилата да се запише подобно нещо.

Един коментар на Румяна, мисля че борда, който беше към Марин Райков , министър-председател през 2013 г. имаше около шест заседания или малко повече от шест. Там се свикваха два пъти преди да започне кампанията, но той беше сформиран много рано, още с излизането на Указа на Президента. След това бяха задължени, което беше много хубаво, защото практически има много текущи задачи и необходимост непрекъснато да излиза информация и беше наистина свикван веднъж в седмицата в месеца на предизборната кампания, тоест имаше със сигурност поне шест заседания. Така беше записано и в правилата, доколкото си спомням, да има минимум шест заседания.

ПРЕДСЕДАТЕЛ ЦВЕТЕЛИНА ПЕНЕВА: Дончо Пачиков заповядай.

ДОНЧО ПАЧИКОВ: Първо аз поддържам това изказване на Надя Гологанова. Да гласуваме за гражданския борд и тогава да говорим нататък.

По отношение на институциите съм съгласен с всички, които казаха ръководителите на отговорните институции при организиране на изборите. От там нататък за „Информационно обслужване“ АД и „Сиела Норма“, те могат да бъдат поканени. А поканени от граждански борд, те ще дойдат. Така е било и в предишните бордове, в които сме участвали и са идвали. Там са идвали от Министерство на вътрешните работи, заместник-министъра си спомням, защото говорихме по различни въпроси.

От друга страна дали може по някакъв начин да отбележим, че в писмото се говореше за онлайн излъчване, а за онлайн участие има ли? Ако сте съгласни и решите да го включим, ще бъда много доволен.

Както каза Надя да гласуваме това, което Цветелина е записала и да го изпраща.

Последното, което искам да попитам. Това писмо трябва ли да е достояние на медиите или не трябва да е достояние?

ПРЕДСЕДАТЕЛ ЦВЕТЕЛИНА ПЕНЕВА: Колеги, нека да върви стъпка по стъпка. Съгласни ли сме това писмо да излезе от името на Обществения

съвет, да инициираме и да искаме свикването и конституирането на граждански борд за прозрачни избори.

Има ли някой против? Няма.

Приема се с единодушие от присъстващите.

Подлагам на гласуване предложението на Надя Гологанова да си дадем 24 часа за редакция на текста, който е сега тук със забележките, които са казани на заседанието. Да си коментираме в имейла корекции, които в срок от 24 часа, всеки кой каквото има да го напише. Сряда вечерта е срока за корекции 24 часа от днешното заседание. В четвъртък правим финалния текст и го пукаме до адресатите.

Подлагам това предложение на гласуване.

Има ли някой против? Няма.

Приема се с единодушие.

Разменяме коментари по имейлите, както сме работили досега.

Трябва да действаме бързо, за да бъдем оперативни и да има смисъл от това, което правим.

ТОДОР ГУНЧЕВ: Да помоля в протокола да бъде отбелязано, че има един глас, който е против, независимо, че не присъства. Това не променя резултата, но да имаме уважение към Даниел, който е изразил вот по някаква тема.

ПРЕДСЕДАТЕЛ ЦВЕТЕЛИНА ПЕНЕВА: Да, да се отбележи в протокола.

ДОНЧО ПАЧИКОВ: Ако това го отбележим, нарушаваме чл. 12 от Правилата на Обществения съвет.

ИВА ЛАЗАРОВА: Да кажем, че на миналото заседание Даниел Стоянов мислеше, че този борд ще бъде към Президента. И каза, че съображението му е, че не иска такъв борд да бъде към Президента. Сега не искам да тълкувам неговото мнение, но тогава изглеждаше, че той има против такъв борд да бъде към Президента.

ТОДОР ГУНЧЕВ: Аз не съм бил на предишното заседание, но не казвам в нарушение на чл. 12 да участва в гласуването, а казвам да се отбележи това, че има подадено мнение.

ПРЕДСЕДАТЕЛ ЦВЕТЕЛИНА ПЕНЕВА: Това е коректно. Съгласна съм.

РУМЯНА ДЕЧЕВА: Подкрепям Ива, начинът, по който Даниел се изрази, беше във връзка с една формулировка, която беше този борд да бъде към Президента.

НАДЕЖДА ГОЛОГАНОВА: Искам да допълня, че трябва да изпратим копие от писмото и до Централната избирателна комисия, като им напишем, че е за сведение за тази наша инициатива, която сме предприели.

СТЕФАН МАНОВ: Може ли да направя едно предложение относно начина на оформяне на окончателния текст. Аз видях, че има три предложения. Искате ли принципно да ги отсеем, за да дадем след това мандат на Цветелина, за да направи тази редакция. Защото утре ще даваме конкретни текстове, а след това ще трябва още веднъж да ги видим. Както предлагате. Аз това не разбрах. Има първо предложение да отпадне изречението за медиаторите. Второ предложение да не се изреждат институциите или да се изреждат. Третото предложение беше моето, да сложим едно изречение, заради контекста на противопоставянето по Изборния кодекс, както бяхме написали в становището. Да се формулира, но разбирате каква е идеята, да наблегнем на факта, че не са поредните избори без никаква промяна в Изборния кодекс, както бяха последните три, на 11 юли беше по нови правила, след това есента 2021 и есента 2022 беше без промяна в правилата. Тоест контекста е малко по-различен. Аз очертах три предложения.

ПРЕДСЕДАТЕЛ ЦВЕТЕЛИНА ПЕНЕВА: Считаме, че около името граждански борд за прозрачни избори имаме консенсус. Това е ясно. Едното го наричам преамбюл, това което каза Стефан Манов, да има изречение, което е

въвеждащо, защо искаме борд сега, а не сме го поискали на предишните избори примерно.

Надя Гологанова имаше предложение предпоследния абзац да стане абзац № 2, където обясняваме, че такъв борд е имало досега, да го преместим във втория абзац. Това беше второто предложение на Надя редакционно. Предполагам, че имаме консенсус.

РУМЯНА ДЕЧЕВА: Да приемем, че Президентът става и адресат на целия параграф, който обяснява какво е Обществения съвет е напълно излишен. Тъй като Президента е канил Обществени съвет. Започва се с борда, казва се, че това е от Обществения съвет с ясната презумпция, че всички знаят какво е Обществен съвет.

СТЕФАН МАНОВ: Това е резонно малко да намалим дължината. Това да го сложим както обичайно в малък текст отдолу. Наистина това малко ще съкрати особено, ако сложим едно изречение за преамбюл в условията на скоро променено законодателство при силно политическо противопоставяне. Това го изразяхме в прессъобщението, но на мен ми хареса това изречение, защото цялото общество е на ясно и има нужда от някакво успокояване на обстановката около изборните правила.

ПРЕДСЕДАТЕЛ ЦВЕТЕЛИНА ПЕНЕВА: Колеги, имате ли нещо против, това което каза Стефан. Приемате ли го?

РУМЯНА ДЕЧЕВА: Да, разбира се. Това прави текста по-фокусиран. Категорично съм за.

ПРЕДСЕДАТЕЛ ЦВЕТЕЛИНА ПЕНЕВА: Отиваме тогава към изречението, която съдържа думичката медиатор, към която имаше забележки. Изречението е: Бордът може да послужи за подобряване взаимодействието между изборната администрация, правоприлагащите органи и наблюдатели за ограничаване на нарушенията, може да бъде медиатор между институциите, гражданското общество и съответната общност.

Ако искате след запетайката текста да отпадне. От „може да бъде медиатор“ това да отпадне.

СТЕФАН МАНОВ: Моето предложение беше цялото това изречение да отпадне. Взаимодействието между органите, то ще помогне, но да не го казваме. Когато „Сиела-Норма“ иска да си говори с „Информационно обслужване“ АД, трябва да пише писмо до Централната изборителна комисия, да дефинира примерно формата на файловете и Централната изборителна комисия да предаде на „Информационно обслужване“ АД и „Информационно обслужване“ АД да си предаде отговора на Централната изборителна комисия и Централната изборителна комисия да предаде отговора на „Сиела-Норма“. Същото важеше между Министерство на външните работи и „Сиела-Норма“ за да си организират предаването на машините за чужбина. Има една такава ревнивост и същевременно тежест. Това изречение ще ги раздразни. Това е моето усещане. Ясно е, че ще стане де факто това нещо, ако се състои борда.

ПРЕДСЕДАТЕЛ ЦВЕТЕЛИНА ПЕНЕВА: Следващото изречение по което имаше коментар и предложение, евентуално да се коригира, беше тайминга, кога ще се провеждат заседанията на борда. Тук беше записано, че се провеждат веднъж на две седмици, а след това на всяка седмица. Това изречение казваме, че ще го коригираме и ще го напишем по искане на гражданските организации. Няма така строго всяка седмица или на две седмици. Съгласни ли сте?

РУМЯНА ДЕЧЕВА: Може по скоро да се обърне внимание на това, да започне да действа колкото може по скоро, но да започне. Ако започне такъв борд да действа колкото може по скоро, в оставащото време до изборите ще бъде по-полезен, без да се дефинира време, без да бъде отворено към тях и те да решават, но да се показва, че е спешно.

СТЕФАН МАНОВ: Аз същото бих казал в такъв смисъл, че да играем в неизказаното. А именно, ако цялото това изречение за ритъма не го напишем изобщо, това предразполага ритъм, който да е интензивен и да се дефинира от

самия граждански брод. Можем да го оставим за правилата. Да не им предпоставяме дали да е на две седмици или да е на една седмица, защото може и да са две заседания в седмицата. Ако във вторник поставим въпроса министъра на вътрешните работи, може да свикаме извънредно в четвъртък онлайн, да дойде да докладва. Примерно сме му казали, дай броя лични карти валидни в момента, за да знаем колко са избирателите. Спомнете си, че това беше един от въпросите, който сме задавали 2014 г. и имахме интересен отговор.

РУМЯНА ДЕЧЕВА: Да, много интересен.

СТЕФАН МАНОВ: Затова аз смятам, хем в идеята малко да съкратим, да оставим това, защото може да кажат на следващ етап, ние искаме от вторник за четвъртък, примерно когато излязат предварителните списъци на ГД „ГРАО“ да ни дадат, не поименните, а бройката в удобен за обработка, а не някакви файлчета, които да ги събираш по общините. Илюстрирам примери в смисъл такъв, че може да се наложи да имаме по-често заседания. Може да е онлайн, не е нужно да е пленарен състав, може примерно шефа на кабинета на министър-председателя да води половин час заседание, за да се дадат данните.

РУМЯНА ДЕЧЕВА: Струва ми се, че е необходимо едно изречение, което да подсказва, че очакваме много скоро да го има, без никакъв допълнителен натиск.

СТЕФАН МАНОВ: С това съм съгласен. Трябва да го има това нещо. Сформирането на граждански брод трябва да бъде максимално бързо.

РУМЯНА ДЕЧЕВА: Може ли без трябва. Ако такъв борд бъде конституиран възможно най-бързо, то има достатъчно време до изборите в посока прозрачност. Защото декларирахме като име на борда прозрачност.

ПРЕДСЕДАТЕЛ ЦВЕТЕЛИНА ПЕНЕВА: Добре, така ще го направим. Следващото изречение, което подложихме на дискусия, кои участват в заседанията на борда. Казахме, че няма да изброяваме поименно институции, а

ще кажем, че това са оторизирани представители на институциите, които имат отношение към изборния процес.

РУМЯНА ДЕЧЕВА: Това изречение може да се върже с предишното, че ако такъв борд заработи много скоро, то всички отговорни институции ще имат възможност да покажат дейността си за своевременното информиране на обществеността.

ПРЕДСЕДАТЕЛ ЦВЕТЕЛИНА ПЕНЕВА: Не съм записала коментар от ваша страна по отношение на другите. Да напишем нещо такова и по-късно да го изпратим за финално разглеждане и за редакция. Съгласни ли сте така?

НАДЕЖДА ГОЛОГАНОВА: Хубаво е Цветелина да нанесе всичко, което успя да си запише и да ни го изпрати още веднъж и утре през деня да имаме време до вечерта за още редакции.

ПРЕДСЕДАТЕЛ ЦВЕТЕЛИНА ПЕНЕВА: С идея в четвъртък да бъде изпратено. Кой е адресата, господин Гълъб Донев – министър-председател, с копие до Президента и до Централната изборителна комисия.

СТЕФАН МАНОВ: По протокол не можеш да слагаш Президента в копие. Трябва едновременно.

ПРЕДСЕДАТЕЛ ЦВЕТЕЛИНА ПЕНЕВА: Да, правилно.

НАДЕЖДА ГОЛОГАНОВА: Предлагам да са отделни имейли, защото до Централната изборителна комисия имейла освен да се приложи писмото, в текста да се напише, че им го изпращаме за сведение.

ПРЕДСЕДАТЕЛ ЦВЕТЕЛИНА ПЕНЕВА: Да, задължително, но ще поискаме да бъде качено за сведение на нашия раздел на страницата.

СТЕФАН МАНОВ: Разбира се, че на отделни имейли. Дори бих казал, че ако Даниел е бил против да е борд към Президента, ние само се обръщаме към Президента да се сформира граждански борд към Министерския съвет. Как е било в предишните текстове, към Министерския съвет или към министър-председателя?

РУМЯНА ДЕЧЕВА: Към Министерския съвет, защото от Министерския съвет само Райков беше премиер, на едно заседание се появява премиера и после той делегира и вече към Министерски съвет с няколко участващи министри.

НАДЕЖДА ГОЛОГАНОВА: Предпоследният абзац, който предложих да дойде в началото, там точно така е формулирано Граждански борд към Министерския съвет, че е имало в миналото и може би още веднъж да го споменем в този вид, че е Граждански борд към Министерския съвет. На другите места е граждански борд за еди-какви си избори.

ДОНЧО ПАЧИКОВ: До тук всичко е чудесно. Аз само искам да кажа нещо, поставих въпроса, но не чух никакви коментари, това писмо следва ли да замине в общественото пространство или не?

ПРЕДСЕДАТЕЛ ЦВЕТЕЛИНА ПЕНЕВА: Лично моето мнение е, че ние сме публични, прозрачни и би трябвало да уведоим обществеността за нашето предложение. Трябва да има прессъобщение, ако сте съгласни.

ДОНЧО ПАЧИКОВ: Трябва ли да го гласуваме да го пуснем в общественото пространство или то си е по презумпция така.

ПРЕДСЕДАТЕЛ ЦВЕТЕЛИНА ПЕНЕВА: След като го изпратим до адресатите. Това е моето мнение.

РУМЯНА ДЕЧЕВА: Трябва да мине към институциите. Институциите трябва да имат време да се запознаят и да не научават от медиите. Имайте предвид, че става дума за сътрудничество между три държавни институции и трябва поне два, три дни да им бъде дадено и след това по презумпция си заминава към общественото пространство.

ДОНЧО ПАЧИКОВ: Аз смятам, че 24 часа им стига, два, три дни ще стане една седмица.

РУМЯНА ДЕЧЕВА: Ако се изпрати в четвъртък, преди понеделник няма и медиен смисъл да се изпраща до медиите.

НАДЕЖДА ГОЛОГАНОВА: Аз мисля, че до медиите може да се изпрати събота или неделя, но не държа да е така.

РУМЯНА ДЕЧЕВА: До медиите може да се изпрати когато и да било. Но когато го изпратим събота и неделя, това попада в папката на дежурния редактор, а в понеделник когато работи цялата редакция, то вече е минало съобщение. Като цяло съобщения изпратени до медиите в понеделник, се проследяват цялата седмица, докато, това което дойде в края на седмицата, остава в края на седмицата, освен ако не хвърли бомба.

ДЕНИСЛАВ ГЕНЧЕВ: След събота до обедно време няма никакъв смисъл да се изпраща до медиите, обикновено не публикуват съобщения.

НАДЕЖДА ГОЛОГАНОВА: Ако искате понеделник сутринта да се изпрати до медиите или неделя късно вечерта.

ПРЕДСЕДАТЕЛ ЦВЕТЕЛИНА ПЕНЕВА: В неделя вечерта или понеделник сутринта да се изпрати. Мисля, че не е необходимо да го гласуваме това. Имаме консенсус.

ДЕНИСЛАВ ГЕНЧЕВ: Събота до обяд също е вариант, защото в понеделник всички новини, които се генерират в понеделник сутринта и късно от неделя са достатъчно много, че да затрупат целия новинарски поток.

ПРЕДСЕДАТЕЛ ЦВЕТЕЛИНА ПЕНЕВА: Колеги, първо да напишем писмото, което да замине в четвъртък сутринта, това мисля, че е най-важното и прессъобщението ще го направим.

Изчерпахме ли втора точка от дневния ред.

Преминаваме към **трета точка** – р а з н и.

Тук Румяна Дечева искаше да каже нещо. Заповядай.

РУМЯНА ДЕЧЕВА: На 23 февруари „ОЧИ“ организира публично представяне на организацията с партньорите. Стоил Цицелков помоли да задам въпрос, тъй като той е един от организаторите не само на самата мрежа, но и на конкретното събитие. Срещата е в Дома на Европа между 9.30 и 12.00 часа на 23 февруари. Това е опит за координация на различни организации. Там е Антикорупционния фонд и най-различни организации, има и включително

няколко мрежи от компютърни експерти, които вече започнаха да правят анализ на информация публично достъпна.

Въпросът, който имаме, е възможността за участието на Стоил Цицелков или от името на нашата организация или от Обществения съвет. Казвам ви каква е мотивацията да задавам този въпрос. Ако ние се появим като организация, той до момента е бил много внимателен и никога да не се поява като нашата организация, да бъде от името на Обществения съвет в подкрепа на дейността на Обществения съвет. Ако Общественият съвет реши, че не желае да бъде представяван на тази среща, то той ще бъде от името на нашата организация. За това трябва решение на Обществения съвет.

ПРЕДСЕДАТЕЛ ЦВЕТЕЛИНА ПЕНЕВА: Колеги, ваши коментари по отношение на предложението на Румяна Дечева.

СТЕФАН МАНОВ: Аз имам въпрос, но може би и Румяна Дечева няма отговор на този въпрос. Искам да кажа, че „ОЧИ“ за момента се декларира като неформална платформа между организации и медии. За мен не е много ясно, кои са в момента членовете като основатели. Някои медии споменават следния списък: Фондация за общностно развитие и сътрудничество, Дневник, Медия пул, Нюз за истината, Зов нюз и други.

Възниква един въпрос. Всяка една инициатива, когато има за цел честните избори, освен през медии, интернет и т.н., за да има своята плътност, трябва да се регистрира наблюдатели на съответния вид избори. „Ти броиш“, които бяха споменати, на онези избори, когато съществуваха, стартираха като независима платформа, привличаха хора, но ние знаем чудесно, че по Изборен кодекс има определен кръг категории лица, сред които са наблюдатели на регистрирани НПО-та, застъпници на кандидати и представители на партии. Това са трите категории лица, които имат горе долу право да „шетат“ образно казано в изборния процес. „Ти броиш“, волно или неволно си спестиха да казват от самото начало, че ще бъдат регистрирани съответните хора, които се

присъединят към тях, за да имат право да влизат по секции и да взимат протоколи и т.н., като застъпници на една политическа партия.

Ние трябва да сме много ясни, че ако „ОЧИ“ ще правят нещо, то тогава те трябва да имат или ракета носител НПО, която да се регистрира като наблюдател по реда на чл. 112, или да кажат, ще бъдат ли като „Ти броиш“ регистрирани като застъпници на дадена политическа партия. За мен този въпрос е съществен от гледна точка на това, което си говорихме малко по-рано за зависимостта на гражданския борд, Обществения съвет особено в ситуация на силен политически конфликт, промените на изборните правила само преди месец и половина. Затова аз бих нюансирал участието на Обществения съвет в подобна инициатива от тази гледна точка, че трябва да има яснота, какво представлява „ОЧИ“. Нека си представят в Дома на Европа как ще работят, а именно ще регистрират ли през името на една НПО наблюдатели или какво смятат да правят, преди ние да им даваме, така да се каже, нашата емблема. Защото се опасявам, да не стане обратния ефект, да бъдем пришити към някакви кръгове и т.н. Имаме си това, че ни мразеха всички досега и не знаят за кого работим, защото за никого, освен за честните изборни процеси.

РУМЯНА ДЕЧЕВА: За да го направя по-лесно, аз мога да отговоря веднага. „ОЧИ“ не може да бъде регистрирано като наблюдателска организация, тъй като там има платформи, има медии, има различни организации, които по силата на собствения си мандат не могат да бъдат част от организация. „Ти броиш“ няма да го коментирам, защото всички знаем, те бяха политическа сила. „Ти броиш“ това в момента за което става дума, аз мисля, че не се казват „Ти броиш“ въпреки, че някъде така се представиха, това са хората, които създават платформата.

Идеята на това обединение е не да ходят хора от тези организации и да бъдат наблюдатели, а да бъде изградена платформа, в която граждани, застъпници, неправителствени организации, всеки който поставя себе си като гражданин в активна позиция, по някакъв начин да защити, според неговите си

разбирания, честността на вота, да може да предоставя информация. Информацията е за наблюдавани нередности в процеса на предизборната кампания, липса на информация по време на конституиране на районните избирателни комисии, секционни избирателни комисии. В момента всички политически партии се оплакват, че някой нещо им бил взимал от предишните избори. Идеята е, че тези хора имат собствени представители 80 000 по 200 лв. на ден минимум. Те носят отговорности, освен че имат претенциите. Идеята е да се следят и това не е присъствено. Затова никой не се регистрира. А всеки един човек, който има лаптоп, това са предимно информатици, които застанаха зад изграждането на тази мрежа и всеки един човек може да извади и анализира обществено достъпна информация.

За мен положителното от „ОЧИ“ е, че това са хора, които каквото правят, то веднага е онлайн. Има платформа да се качват протоколите от секциите, за да не може те да бъдат подменяни. Няма да се връщам по каква точка и с какво административно решение на Централната избирателна комисия беше възможно, поне да се появят спекулации, ако не нещо друго, за почтеността на това какво има в чувалите. Те имат едно решение, с което обезсмислят до известна степен отварянето на чувалите. Без да влизаме във всичко това, дава се възможност едни млади хора предимно да бъдат активни и да могат да качват едни резултати. В същото време има достатъчно хора, които стоят зад този софтуер за да може всяка една информация, когато попада преди да бъде видима достъпна за всеки потребител, те да не могат да я поглеждат, за да няма опит за използване на платформата с други цели. И по тази причина съвсем скоро ще се появи платформата. В момента съм на страница 28 от въпросника по категория. Не се търсят нарушения. Търси се прозрачността на изборния процес и в случай на отклонение или в случай, включително и на положителни практики пак може да се казва. Защото идеята не е само с лоши практики, които се преодоляват да се стига до избирателите, а идеята е когато има включително положителни, като например политическа партия, която

застава и казва, ние обещаваме да не сменяме членовете на СИК или ако ги сменяме да ги обучим и гарантираме за това, че те работят в обществен интерес, такива неща, които да бъдат свеждани до публичното пространство.

Естествено, че не знаем кои са гражданите, естествено и очакваме те да гласуват за всички политически сили и естествено е, че нямаме начин предварително да знаем какъв ще бъде крайния резултат. Единственото нещо, което със сигурност знам, начина по който лавинообразно се развива е, че интереса към този момент е огромен. И понеже следя цялата комуникация, естествено, че идея нямам от повечето хора, но това са всеки ден десетки хора, които излизат със собствено участие и с предложение за собствен принос, което за мен е абсолютно окуражаващо. Защо споменавам въобще Обществения съвет в това. Никой не се опитва да легитимира себе си или собственото си участие. След като толкова години употребих време в Обществения съвет, появата ни в тази друга мрежа, която със сигурност и поради медийното участие ще бъде много публична, аз самата, ако съм зрител или слушател ще си мисля, че това са едни нови хора, които излизат в конкуренция с Обществения съвет. Много политическа култура е необходима за да се види огромната разлика между Обществения съвет и една такава гражданска инициатива, наистина много политическа култура. По-лесният прочит би бил, че едни хора са се отцепили и си правят техни неща. Декларирам го, казвам го и в момента и ще го повтарям много пъти, че това не е случая.

ПРЕДСЕДАТЕЛ ЦВЕТЕЛИНА ПЕНЕВА: Колеги, други коментари имали по въпроса?

РУМЯНА ДЕЧЕВА: Поставям въпроса сега, защото сега започваме да изпращаме поканите за това събитие и хубаво е да знаем предварително, дали ние като организация участваме или някой, който е член на Обществения съвет, което не ангажира Обществения съвет да е имал решение и да е подкрепил този някой. Това е лице, което е член на Обществения съвет и което е категорично ясно. За мен е важно да има такова решение, защото има все още опит за

противоречие около Обществени съвет. Възможно е това някой да го използва. Моето желание е да бъде категорично избегнато.

ТОДОР ГУНЧЕВ: Ако ми разрешите аз да кажа две думи. По принцип винаги в годините назад като се замислим, сме търсили допълнително хора, експертиза и да не говорим, че понякога се е налагало да търсим на база на лични контакти, хора които разбират в някои области повече от нас. Аз си признавам, че някои от нещата, които сме правили са били абсолютно на мускули в миналото и подобно нещо, както се случва и може да има добавена стойност към цялостната дейност на Обществения съвет, чисто принципно го подкрепям, даже няма нужда да говоря с колегите. За мен е ясно, че е нещо хубаво, с което може да се постигне добро коопериране в дейностите.

Аз тук може би ще противореча малко на Румяна, това което каза, аз не знам да има някакво противоречие или поне не виждам да е особено голямо противоречие между дейността на Обществения съвет и дейността на „ОЧИ“. Там са се събрали един хора, които искат да работят и доста по-смислено ми звучи, отколкото борба с това, че избираме едни политици, които не стават, което го чух преди известно време. Смятам, че е добре да подкрепим нещо подобно, без да поемаме някакъв конкретен ангажимент. Какво точно ще излезе, Руми извинявай, че така грубо е го кажа, но има едни добри намерения, има хора, които имат някаква експертиза, насочени са към някаква цел, какво ще стане в България не знам и никой не може да гарантира.

РУМЯНА ДЕЧЕВА: Нямам абсолютно никаква идея. За тази среща до момента имаме заявени три участия. Ако Стоил Цицелков се явява от името на Обществения съвет, тоест сложи си името и член на Обществения съвет, то нашето организация ще се яви категорично с нещо друго, което не е свързано въобще с дейността на Обществения съвет, ако е от нашата организация ще представи от край до край това за което имаме интерес. Ако той се яви от името на Обществения съвет, ще излезе с това, което Обществения съвет подкрепя, а ние ще си излезем и ще си кажем нашите неща. Там има още Никола Тулешки,

който е лицето зад няколко от платформите, а това е „Стража“, това е „Ти броиш“. Няма да правя коментари. Не са свързани с политическа сила и онова, което искат да направят е този път да не бъде платформа, която може да бъде използвана от политическа сила, а да бъде нещо, което да може да бъде ползвано от всеки един гражданин. Но наистина не знам какво ще се получи. Това са медии, интернет платформа, която е най-голямото нещо.

Аз работя с платформата на Европейската комисия, която до момента беше най-всеобхватното, това е по-голямо. И в момента го консултирам с мои колеги от всичките тези страни на Европейския съюз, защото то трябва да бъде не само голямо, а трябва да бъде нещо с което човек може да работи. Колкото по-голямо, тези които го ползват, им е по-трудно. Стана нещо, което наистина не знаем накъде отива. Идеята е различни хора с различен интерес, някои ще се занимават само с фейк нюз в социалните медии, други ще се занимават с националните медии, дали печатни или електронни отиват в една посока или в друга посока. Всеки ще изважда някакви наблюдения, които някакви други хора ще трябва да верифицират. Хубавото на тази мрежа е, че всяка информация се верифицира поне от други два източника. И поради това, че става дума за верификация на абсолютно разнородна информация, за мен това е добро. Освен това тя е публична и всеки, който се чувства засегнат от тази информация, примерно РИК – Варна не били решили еди-какво си да изключат нещо, а ние не сме ги разбрали, РИК – Варна ще може да си коригира. Конкретно от РИК – Варна, не някой от тяхно име, не някой чрез поставено лице и през съда, а РИК – Варна ще може да участва. За мен това е най-отвореното нещо, за което съм чувала и знам, че има интерес да се ползва и другаде, не само в България, заради този див ентузиазъм на някакви млади хора.

ТОДОР ГУНЧЕВ: Аз си позволявам само една реплика да направя. Според мен излишно усложняваме нещата да си го обясняваме това. Ние в миналото сме участвали и дори е имало покани от политически сили, когато са

правили конференции и според мен имаме общо прието правило и добра практика, когато имаме нещо, което сметем, че е полезно, задължително да участваме и то от името на Обществения съвет, както каза Цветелина, ние сме обществена организация, публични сме достатъчно, не се крием от никой. Напротив би трябвало да участваме в подобни дейности. Така че за мен от тук нататък е безсмислено да говорим повече.

НАДЕЖДА ГОЛОГАНОВА: Аз имам един въпрос. Един вид отиваме като наблюдатели, за да видим какво представлява тази мрежа и кой участва вътре. Или примерно като отворя интернет и тук чета какво пише „ОЧИ“, журналисти, медии, обществени лица и организации са изброени и вътре ще пише Обществения съвет към Централната изборителна комисия.

РУМЯНА ДЕЧЕВА: Няма да пише Обществения съвет към Централната изборителна комисия. Това са организации, които са обособени. Ако някакви организации в Обществения съвет имат желание да се присъединят, никой не може да ги спре. Това не минава чрез приемане от други. Няма кворум. Това е същностната разлика, няма кворум, който да решава. Това са хора, които се декларират и приемат принципите на почтеност, обществено отговорно поведение, прозрачност, с цел прозрачност на изборите. Няма някой, който решава, гласува, Централната изборителна комисия не се събира и не казва този може, онзи не може с три гласа, с пет гласа. Това са хора, които се присъединяват и казват. Медиите ще отразяват това, което другите правят. Медиите няма да ходят да наблюдават. Медиите няма да ни дават тяхната информация в тази мрежа. Медиите ще популяризират това, което се появява през мрежата. Декларирайки, че се присъединяват, те имат достъп до самата мрежа. Защото административен достъп с всичките коментари, които не са публично видими, не може да бъде предоставен на 6 млн. потребители на интернет услуги. Казват, че сме били толкова. Ние и с бебетата не сме толкова, но така казват. Може би понеже всеки от нас ползва по няколко вида интернет

услуги. Това е идеята, всяка организация, ако реши, може да се присъединява, но това не става с гласуване и не става с някаква процедура.

ПРЕДСЕДАТЕЛ ЦВЕТЕЛИНА ПЕНЕВА: Благодаря колеги за становищата ви. Аз предлагам да отложим решението по тази точка за вторник, да я включим като точка от дневния ред. Да има по-голяма представителност на заседанието на Обществения съвет и да вземем решение и искам да дам повече време на колегите да се запознаят с платформата „ОЧИ“ и да се види може ли Обществения съвет да застане зад такова нещо.

РУМЯНА ДЕЧЕВА: Не се търси заставане на Обществения съвет. Дали той може да каже, че е от Обществения съвет. Категорично до вторник не можем да чакаме.

ПРЕДСЕДАТЕЛ ЦВЕТЕЛИНА ПЕНЕВА: Аз не мисля, че някой забранява на който и да било да каже, че е член на Обществения съвет, но той е там като организация, а не като представител на Обществения съвет.

РУМЯНА ДЕЧЕВА: Абсолютно.

ПРЕДСЕДАТЕЛ ЦВЕТЕЛИНА ПЕНЕВА: Аз не мисля, че има някакъв проблем да се каже, че вашата организация като основател на „ОЧИ“ се присъединявате и е от Обществения съвет. Аз не виждам проблеми.

ТОДОР ГУНЧЕВ: Да спрем наистина да го обсъждаме това нещо. правя едно предложение. Според мен Руми, излишно усложняваме. Доколкото въпроса ти не е свързан с това, наистина Цветелина е права, че всеки може да каже, кой какъв е и къде участва.

Правя друго предложение. Предлагам Обществения съвет да излъчи представител или си определи някой, който си иска там, да вземе участие в тази конференция. Да си го гласуваме и да вървим нататък. Ние сме участвали в толкова форуми и в такива конференции. Правя процедурно предложение с конкретен текст. Общественият съвет да си определи, че ще изпрати там представител.

ПРЕДСЕДАТЕЛ ЦВЕТЕЛИНА ПЕНЕВА: Нека да получи Общественият съвет покана за такъв форум и ще я подложим на гласуване и ще вземем решение.

РУМЯНА ДЕЧЕВА: Не каним никого. Всяка организация да се чувства добре дошла. Никой няма да напише писмо и да кани когото и да било. Опитвам се отново да го кажа.

ТОДОР ГУНЧЕВ: Предлагам Обществения съвет да вземе участие в тази конференция.

РУМЯНА ДЕЧЕВА: Добре дошли!

ТОДОР ГУНЧЕВ: Може ли това нещо да се гласува и да вървим нататък. Естествено, че всяка организация има право да си участва както си иска. Има право да казва къде другаде участва, дали в международна мрежа, дали в Обществен съвет.

НАДЕЖДА ГОЛОГАНОВА: Този форум как се нарича? Той не е конференция, а какво е?

РУМЯНА ДЕЧЕВА: Това което имаме на 23 февруари е първата среща, в която „ОЧИ“ ще представи методиката си, някои от членовете и ще отговаря на въпроси какво и как ще се върши.

ТОДОР ГУНЧЕВ: На тази среща може да представят нещо, което може да ни е полезно.

ПРЕДСЕДАТЕЛ ЦВЕТЕЛИНА ПЕНЕВА: Тази среща е на 23 февруари. Аз не виждам защо това решение трябва да го вземем днес в този малък състав. Нека да се запознаят колегите с опцията да участваме.

РУМЯНА ДЕЧЕВА: Защото изпращаме поканата. Тя трябваше вчера да е отишла.

ПРЕДСЕДАТЕЛ ЦВЕТЕЛИНА ПЕНЕВА: Значи ще има покани.

РУМЯНА ДЕЧЕВА: Само да обясня. Трябва да има официална покана, качена на страницата на Информационния център на Европейската комисия в България. За да се качи там, тя не е покана към участниците, тя е покана, която

се слага официално, в която се слага дневния ред и се слага кой какво ще говори.

ПРЕДСЕДАТЕЛ ЦВЕТЕЛИНА ПЕНЕВА: Нямаме дневен ред, нямаме нищо. Какво да гласуваме и какво да приемем? Аз това не мога да разбера. Ако искате да го оставим за следващия вторник. Следващият вторник е 14 февруари. След като не се изпраща покана, ти казваш, че ще изпращате покана.

РУМЯНА ДЕЧЕВА: Трябва да качим на страницата на Европейската комисия нещо, което е с формата на покана. А покана няма да изпращаме до никого.

ТОДОР ГУНЧЕВ: Отворен формат и всеки, който иска да участва, така ли?

РУМЯНА ДЕЧЕВА: Да. В тази информация, която се качва на страницата, ние слагаме имената и кой какво представлява, като изписваме какви са целите и кой с какво се занимава. Съжалявам, че това стана толкова дълго. Прекратявам го.

НАДЕЖДА ГОЛОГАНОВА: Аз доколкото си го представих това нещо, „ОЧИ“ организира някакво представяне. Тези които ще ги има изброени отдолу под поканата са един вид нещо като членове на „ОЧИ“. Иначе всеки друг може да дойде да слуша и да участва в това мероприятие. Ако изпратим някой от Обществения съвет да слуша, да наблюдава, да ни разкаже подробности, той може би не трябва да е в този списък, според мен. Защото в този списък прилича на нещо като институции, които вече са вътре в „ОЧИ“.

ПРЕДСЕДАТЕЛ ЦВЕТЕЛИНА ПЕНЕВА: Ние можем да отидем и да слушаме, но не виждам към какво да се присъединим като Обществен съвет.

ТОДОР ГУНЧЕВ: В момента не говорим нито за присъединяване, нито за гласуване, нито за участие, нито за нещо друго. Има някаква информационна среща, на която някои хора, които се занимават с някаква наша тема, за която Румяна ни представя в момента информация, че ще има такава информационна среща. Доколкото разбирам, тя ще е чисто информационна, защото ще се

представя, ще се задават въпроси и ще се получава информация, доколкото аз разбрах. И тя представя тази информация. Според мен въобще не трябва да се поставя въпроса Стоил Цицелков от вашата организация, като какъв би трябвало да се представлява.

Другият въпрос, който аз повдигнах и като предложение, аз предлагам абсолютно официално Общественият съвет да си изпрати представител там, който да чуе за какво става въпрос, без да има право да се включва в някаква организация, без да има право да гласува за нещо, защото доколкото разбирам е информационна среща.

Правя конкретно предложение да определим някой, който иска, дали ще е онлайн, дали ще е на живо, който иска да вземе участие от името на Обществения съвет на тази информационна среща, да чуе за какво става въпрос, ако искаме въпроси да му зададем, аз не виждам какъв е проблема това да го гласуваме сега. Не разбирам защо сега, в крайна сметка е отворен формата.

РУМЯНА ДЕЧЕВА: Не знам какви са им мотивите, но поискаха още вчера да им изпратим информация.

ТОДОР ГУНЧЕВ: Има си организатор „ОЧИ“ и като е отворен формата, може да решат да дойдат и от ПП „Възраждане“ например.

СТЕФАН МАНОВ: Нека организациите, които имат желание да си отидат от собствено име. Аз в нашата организация не съм говорил с председателя за „ОЧИ“. Не знам каква им е позицията. Трудно ми е да взема отношение, не съм подготвен за този въпрос. Засега, ако трябва да дадем отговор тази вечер, както е нормално всяка организация си е независима в активностите си и няма пречки. Ако искаме да имаме обща позиция, може би трябва да дадем малко време да съгласуваме. Не се чувствам подготвен.

ТОДОР ГУНЧЕВ: Това ще е позиция, ако ще трябва да се включваме в нещо, аз така го разбирам. В момента наистина няма информация, каква точно е тази платформа и какво представлява.

Аз доколкото разбирам, няма никаква пречка организации членове на Обществения съвет да вземат участие в тази информационна среща.

ПРЕДСЕДАТЕЛ ЦВЕТЕЛИНА ПЕНЕВА: Колеги, аз ви предлагам, тъй като това нито е фигурирало като точка от дневния ред, не е редно да вземаме отношение без по-голямо представителство. Предлагам ви това да го обсъдим следващия вторник, участието на представител на Обществения съвет, избран от Обществения съвет, който да се запознае с информацията, която ще се представи от формата „ОЧИ“. А всяка от нашите организации, на които ние сме представители, а ние сме първо представители на неправителствени организации, след това членове на Обществения съвет и може да вземе решение и да реши да се присъедини ли към тази платформа и под каква форма, ако желае.

ТОДОР ГУНЧЕВ: Аз също мисля, че може напълно спокойно, Стоил Цицелков да каже, че е представител на организация, която е член на Обществения съвет. От нашата организация ще видим кой ще участва. Предполагам, че ще помоля някой от айти сектора, аз за съжаление нямам тази компетентност, да дойдат да чуят за какво става въпрос. А те ще са също представители на ФНСД, която е член на Обществения съвет и участва в дейността по наблюдение на изборите. Така както е поставен въпрос ще държа така да се представят, защото ние сме публично записани организации в Обществения съвет.

Стефан Манов е прав, ако ще трябва да вземаме решение, тогава да се включваме официално и тогава ще трябва малко повече информация и някакво становище на колегите. Защото аз не съм подготвен в момента да гласувам, дали ние официално като ФНСД, подкрепяме Обществения съвет да се включи като част от „ОЧИ“, не знам каква е формата.

ПРЕДСЕДАТЕЛ ЦВЕТЕЛИНА ПЕНЕВА: Изчерпахме ли точката?

Колеги, някой иска ли нещо друго да сподели?

СТЕФАН МАНОВ: Да помислим, искаме ли да организираме някакъв вид кръгла маса или форум или дискусия, относно информираността на гражданите в изборния процес, влиянието на социологията, социология в изборния ден. Защото, ако имаме някаква идея в тази посока по-конкретно да направим, все пак трябва да се запазват зали, става дума за Дома на Европа. Да си помислим можем ли нещо да направим. Ние сме правили за електронното дистанционно, за изборните системи и т.н. Мисля си дали има такова публично събитие. Според мен нас ни чака обществеността, след като така бяхме сложени на фокус пряко силите ни за закриването ни. Ако гражданския борд не се случи, да имаме някакви реакции, не само чрез становища, но нещо по-динамично. За мен ми е мечта, казвам го, това ми е кауза от години, социолозите да седнат да пообсъдят малко честно ли е, нечестно ли е. Медиите да излъчват целия ред данни за изборните нагласи и как гласуват хората в нарушение на Изборния кодекс. Това право на информация ли е?

РУМЯНА ДЕЧЕВА: Това не трябва ли да стане след като знаем, дали ще има борд или няма да има?

НАДЕЖДА ГОЛОГАНОВА: Да отложим до следващия вторник и до тогава може би ще имаме някаква яснота по отношение на борда.

СТЕФАН МАНОВ: Аз не казвам да вземаме решение, аз казах да мислим какви неща бихме могли да правим за такова нещо и казвам едно от нещата, които ми е интересно. Не казвам, че това трябва да е.

ТОДОР ГУНЧЕВ: Аз ако мога да подкрепя Стефан Манов тук, мисля че още сега може да се вземе решение, ако трябва да го гласуваме сега или следващия път, че е хубаво да направим някаква кръгла маса, среща, конференция, работна група, каквото искате. Защото организацията на подобно нещо знаете, че е само уточняването на темите и формата и кога да е, а това ще ни отнеме поне няколко седмици. До тогава ние при всички случаи ще знаем има ли, няма ли борд, има ли няма ли действие. Така че по принцип ние сме за. Смятаме, че трябва да се организира нещо подобно и то да е може би в рамките

след старта на кампанията или нещо подобно. Защото технически и да искаме, по-рано от края на февруари и началото на м. март не можем да направим нищо.

РУМЯНА ДЕЧЕВА: Най-вероятно с „ОЧИ“ ще имаме също още публични събития в Дома на Европа. Така че когато има достатъчно време може да се мисли за нещо съвместно.

ПРЕДСЕДАТЕЛ ЦВЕТЕЛИНА ПЕНЕВА: Всеки от нас да си нахвърли идеи, какво може да предложи на тази кръгла маса. Защото аз лично ще правя това писмо. Призовавам ви кой каквито идеи има да ги нахвърли и да ги изпрати по имейл на всички. Много лесно след това биха се структурирали и биха се направили някакви тезиси, точки и ще ги обединяваме и ще вървим напред. Призовавам ви към активност. Това ми е молбата. Оставаме кръглата маса за следващия вторник.

ТОДОР ГУНЧЕВ: В колко часа ще бъде заседанието във вторник?

ПРЕДСЕДАТЕЛ ЦВЕТЕЛИНА ПЕНЕВА: Ние традиционно ги правим от 17.00 часа. Знаете, че по изключение беше от 18.00 часа в четвъртък Обществения съвет.

ТОДОР ГУНЧЕВ: Искате ли от 17.30 часа да ги правим, ако е удобно за всички.

ПРЕДСЕДАТЕЛ ЦВЕТЕЛИНА ПЕНЕВА: Лично аз и в 17.00 и в 17.30 часа нямам проблеми, дори в 17.30 часа ми е по-добре, но ще се съобразя с мнението на мнозинството.

РУМЯНА ДЕЧЕВА: В 17.30 часа е по-добре.

СТЕФАН МАНОВ: За мен също е по-удобно, защото има един час разлика.

ПРЕДСЕДАТЕЛ ЦВЕТЕЛИНА ПЕНЕВА: Колеги, ще пусна анкета, ако мнозинството прецени, че в 17.30 часа е по-удобно, следващото заседание ще бъде в 17.30 часа във вторник. До тогава оставаме във връзка по отношение на

писмото, което трябва да вкараме за гражданския борд. Това е задача номер едно.

Благодаря на всички за участието.

Закривам заседанието.

/Закрито в 19 часа и 30 минути/

ПРЕДСЕДАТЕЛ:

Цветелина Пенева

Стенограф:

Силвия Михайлова